

Nord Stream 2

Vurdering af de miljø- og sikkerhedsmæssige aspekter af hhv. den nordvestlige og sydøstlige rute på kontinentalsoklen

Kontor/afdeling

Center for undergrund og beredskab

Dato

30. oktober 2019

J nr. 2019 – 1425, 2019 – 1424, 2019 – 1423, 2019 – 86444, 2019 – 86445 og 2019 - 86446

/ksc

Baggrund

I afgørelse af den 26. marts 2019 anmodede Energistyrelsen Nord Stream 2 AG om at undersøge en rute sydøst om Bornholm på kontinentalsoklen og om at udarbejde en miljøkonsekvensrapport med tilhørende ansøgning.

Grunden til at Energistyrelsen på dette tidspunkt og ikke tidligere traf denne afgørelse, var at den retlige status af området mellem Danmark (Bornholm) og Polen inden for kort tid ville blive afklaret, da grænsedragningen mellem Danmark og Polen indtil da ikke havde været klarlagt. En konsekvens heraf var, at Danmark ville kunne give tilladelse efter kontinentalsokkelovens § 4, stk. 1, til nedlægning af rørledninger i området, når grænsedragningssaftalen mellem Danmark og Polen trådte i kraft, hvilket den gjorde den 28. juni 2019.

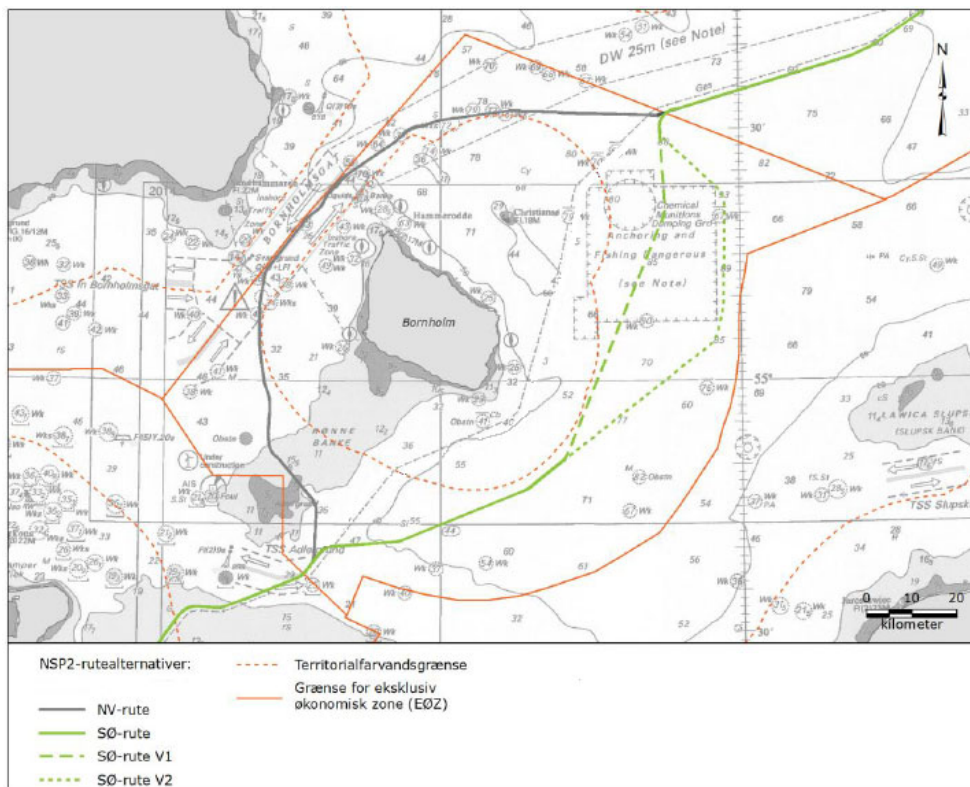
Afgørelsen blev truffet på baggrund af Energistyrelsens umiddelbare vurdering af de miljø- og sikkerhedsmæssige aspekter af henholdsvis den nordvestlige og den sydøstlige rute for Nord Stream 2 på kontinentalsoklen. På baggrund af de tilgængelige oplysninger der forelå på dette tidspunkt, vurderede Energistyrelsen at ruten sydøst om Bornholm på kontinentalsoklen umiddelbart var at foretrække i forhold til ruten nordvest om Bornholm på kontinentalsoklen. Dette var især begrundet i, at påvirkningen på skibsfart og Natura 2000-områder på det foreliggende grundlag af Energistyrelsen blev vurderet til at være væsentlig mindre for den sydøstlige rute end for den nordvestlige rute.

Det fremgik endvidere af afgørelsen, at:

- der ikke på det på daværende tidspunkt foreliggende grundlag ville kunne meddeles tilladelse til etablering af rørledningsanlæg hverken nordvest eller sydøst om Bornholm på kontinentalsoklen, før ruten sydøst om Bornholm på kontinentalsoklen var blevet undersøgt og vurderet, dvs. at der var gennemført en miljøvurderingsproces og udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for denne rute, og

- at der kun kan meddeles tilladelse til den mest hensigtsmæssige rute ud fra et miljø- og sikkerhedsmæssigt perspektiv.

Nord Stream 2 AG ansøgte den 15. april 2019 om etablering af en sydøstlig rute på kontinentalsoklen med tilhørende miljøkonsekvensrapport. I ansøgningen er der ansøgt om to rutevarianter, som to ligestillede alternativer, henholdsvis SØ-rute V1 (NSP2 / NSP2 V1) eller SØ- V2 (NSP2 / NSP2 V2), jf. figur 1.

Figur 1 Kilde: Justeret figur 5-3, "Nord Stream 2 Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlig rute", april 2019

Energistyrelsens vurdering af de miljø- og sikkerhedsmæssige aspekter af hhv. den nordvestlige og sydøstlige rute på kontinentalsoklen

Energistyrelsen bemærker, at vurderingen skal læses sammen med tilladelsen og det øvrige materiale, hvorfor de enkelte argumenter ikke er fuldt beskrevet, og dermed kan virke kortfattede.

Energistyrelsens vurdering af de miljø- og sikkerhedsmæssige aspekter af henholdsvis den nordvestlige og den sydøstlige rute for Nord Stream 2 på kontinentalsoklen er baseret på ALARP-princippet. ALARP står for As Low As Reasonably Possible, og bruges i forhold til projekter på havet til nedbringelse af risiko.

I det følgende listes fordele og ulemper for hhv. den nordvestlige rute og de to sydøstlige rutevarianter, baseret på blandt andet miljøkonsekvensrapporterne for ruterne, høringssvar fra myndigheder, offentligheden og nabolande, herunder relevante myndigheders vurderinger af konsekvenser i forhold til kemisk og konventionel ammunition.

Nordvestlig rute

Fordele:

- Langt væk fra området med dumpet kemisk ammunition.
- Ingen konventionel ammunition.
- Undgår militære områder.

Ulemper:

- En del af ruten ligger i Bornholmsgattat, som er et trafiksepareringssystem (TSS) med en høj trafikintensitet med mulig stor påvirkning på skibsfart.
- En del af ruten går gennem Natura 2000 området Rønne Banke / Adler Grund med mulig påvirkning på udpegningsgrundlaget (stenrev og sandbund).
- Ruten krydser ti kabler og rørledninger, hvilket kan medføre påvirkning på kabler og rørledninger, der skal krydses, samt forberedende arbejde inden krydsningen. Kræver mere havbundsintervention for at beskytte og stabilisere rørledningerne.

Samlet set kræver ruten derfor, at en række afværgeforanstaltninger iværksættes med henblik på at minimere mulige påvirkninger. Det bemærkes, at der trods afværgeforanstaltninger er en højere risiko forbundet med den nordvestlige rute.

Sydøstlig kontinental rute – rutevariant V1(NSP 2 /NSP2 V1)

Fordele:

- Kræver relativt lidt havbundsintervention grundet ekstern påvirkning, som skibsfart og at havbundens beskaffenhed ikke fordrer det.
- 18 km fra Rønne Banke / Adler Grund (Natura 2000-område).
- Kun begrænset skibstrafik.
- Ruten krydser fire kabler og to rørledninger.
- Længere væk fra 800 kg bundminerne, der blev fundet på tværs af NSP2 / NSP2 V2 rutekorridoren.
- Sandsynligheden for at rørledningerne eksponeres for evt. trawling er mindre grundet zonen hvor bundtrawl, ankring og havbundsintervention frarådes på grund af risikoen for dumpet krigsgas, hvorved risikoen for at store UXO'er (Ueksploderet ammunition) fanges af trawlere og flyttes evt. tættere på en gasledning mindskes,
- Rutevarianten ligger længere væk fra de identificerede 800 kg's bundminer (UXO'er) i forhold til NSP2 / NSP2 V2. Der er således mindre risiko for, at fisketrawl eksponerer rørledningen for 800 kg-UXO end det er tilfældet for rutevarianten NSP2 / NPS2 V2.

Ulemper:

- Går igennem to militære øvelsesområder for ubåde (Nato-øvelsesområder).
- Går gennem et område øst for Bornholm, hvor bundtrawl, ankring og havbundsintervention frarådes pga. risikoen for dumpet krigsgas.

Sydøstlig kontinental rute – rutevariant V2 (NSP 2 /NSP2 V2)

Fordele:

- Kræver relativt lidt havbundsintervention, fordi ekstern påvirkning, som skibsfart og havbundens beskaffenhed ikke fordrer det.
- 18 km fra Rønne Banke / Adler Grund (Natura 2000-område).
- Kun begrænset skibstrafik.
- Ruten krydser fire kabler og to rørledninger.
- Rutevarianten NSP2 / NPS2 V2 ligger uden for et område øst for Bornholm, hvor bundtrawl, ankring og havbundsintervention frarådes f pga. risikoen for dumpet krigsgas.

Ulemper:

- Forundersøgelser har påvist en række 800 kg bundminer, der ligger i en linje tværs igennem undersøgelseskorridoren. Der er således højere risiko for, at fisketrawl eksponerer rørledningen for 800 kg-UXO til sammenligning med rutevarianten NSP2 / NPS2 V1.
- Går igennem tre militære øvelsesområder for ubåde (Nato-øvelsesområder).

Vurdering

Nordvestlig vs. Sydøstlig rute

Baseret på blandt andet oplysninger i miljøkonsekvensrapporten for den nordvestlige og den sydøstlige rute på kontinentalsoklen, relevante myndigheders vurderinger af blandt andet konventionel ammunition, hørings svar fra myndigheder, offentlighed og lande, er det Energistyrelsens vurdering, at ruten sydøst om Bornholm på kontinentalsoklen er at foretrække i forhold til ruten nordvest om Bornholm på kontinentalsoklen. Dette er især begrundet i at påvirkningen på skibsfart og Natura 2000-områder vurderes til at være væsentlig mindre for den sydøstlige rute, og at konsekvenserne i forhold til kemisk og konventionel ammunition samt militære øvelsesområder kan håndteres efter anvisninger fra Forsvaret.

Sydøstlig rutevarianter - NSP2 / NSP2 V1 vs. NSP2 / NSP2 V2

Baseret på blandt andet hørings svar i relation til miljøkonsekvensrapporterne for ruterne, oplysninger fra relevante myndigheder, og især fra det danske Forsvar om konsekvenserne ved henholdsvis rutevariant NSP2 / NSP2 V1 og NSP2 / NSP2 V2 i forhold til kemisk og konventionel ammunition, vurderer Energistyrelsen, at den miljø- og sikkerhedsmæssigt mest forsvarlige rute er NSP2 / NSP2 V1.

Energistyrelsen har i vurderingen især lagt vægt på følgende forhold, hvor det første forhold vejer særligt tungt:

- NSP2 / NSP2 V1 er længere fra bundminerne, der blev fundet på tværs af NSP2 / NSP2 V2 rutekorridoren, end NSP2 / NSP2 V2. Bundminerne kan hvis rørledningen eksponeres herfor kompromittere rørledningernes integritet.
- Sandsynligheden for at rørledningerne eksponeres for evt. trawling er mindre grundet zonen hvor bundtrawl, ankring og havbundsintervention frarådes på grund af risikoen for dumpet krigsgas., hvorved risikoen for at store UXO'er fanges af trawlere og flyttes evt. tættere på en gasledning mindskes.
- Nord Stream 2 er bekendt med forholdsregler for identifikation og håndtering af rester af ammunition eller genstande, der kan være farlige (UXO). Dette er vigtigt i havområdet ved Bornholm, men især vigtigt i forhold til NSP2 / NSP2 V1, da ruten går gennem området hvor bundtrawl, ankring og havbundsintervention frarådes på grund af risikoen for dumpet krigsgas. .
- Der anvendes DP-fartøjer (Dynamisk positioneret fartøjer), hvilket mindsker risikoen for at komme i kontakt med evt. UXO'er på havbunden, også når ruten går gennem området, hvor bundtrawl, ankring og havbundsintervention frarådes på grund af risikoen for dumpet krigsgas.
- Der planlægges ikke havbundsintervention gennem området hvor bundtrawl, ankring og havbundsintervention frarådes på grund af risikoen for dumpet krigsgas. , hvorved kontakt med evt. UXO'er mindskes.

Konklusion

Energistyrelsen finder at den sydøstlige rutevariant NSP2 / NSP2 V1 er at foretrække ud fra et miljø- og sikkerhedsmæssigt perspektiv, da risikoen og påvirkningen er mindst sammenlignet med risikoen og påvirkningen ved den nordvestlige rute og rutevariant NSP2 / NSP2 V2.